

Huopakääpä

Luddticka

Pelloporus tomentosus

Uhanalaisuusluokka (IUCN): silmälläpidettävä (NT)

Luonnehdinta

Huopakääpä on jalallinen, pienehkö tai keskikokoinen, yksi-vuotinen kääpä. Sen lakki on pyöreä tai liuskainen, lakin reuna on terävähkö ja kuivana aaltoileva. Huopakääpä on tuoreena joustavan sitkeä ja kuivana kova, mutta kanelinruskea huopamainen yläpinta on kuivanakin pehmeä. Kellanruskea-ruskea alapinta on sileähkö, pillit pyöreitä ja niitä on 3–5 millimetrillä. Huopakääpä saattaa muistuttaa kangaskääpää (*Coltricia perennis*), jolla ei kuitenkaan ole selvää huopakerrosta.

Elinympäristö ja levinneisyys

Huopakääpä kasvaa pohjoisessa maan keskiosiin saakka, maassa vanhojen havupuiden ja niiden kantojen ympärillä. Kasvupaikat ovat tuoreissa, lehtomaisissa vanhoissa kuusi-koissa sekä rehevissä lehdoissa. Huopakäävän esiintyminen painottuu Etelä-Suomeen, mutta myös Keski- ja Itä-Suomesta tunnetaan kasvupaikkoja.

Nykytila ja uhkatekijät

Huopakäävälle elinympäristöksi sopivia, vanhoja lehtomaisia havumetsiä on Suomessa vain vähän. Huopakääpä on uhanalaistunut sopivien metsien vähenemisen ja muiden metsien uudistus- ja hoitotoimenpiteiden aiheuttamien muutosten takia.

Hoitosuositukset

Huopakäävän kasvupaikka tulisi rajata metsänkäsittelyn ulkopuolelle ja kasvupaikan ympäristö tulisi säilyttää jatkuvasti peitteisenä. Vanhoja, suuria yksittäisiä havupuita tulisi säästää rehevillä kasvupaikoilla hakkuiden yhteydessä. Osa huopakäävän kasvupaikoista saattaa olla metsälain erityisen tärkeitä elinympäristöjä, joiden ominaispiirteiden muuttaminen esimerkiksi avohakkuilla on kielletty.

Lähteet

- Kotiranta, H. & Niemelä, T. 1996. Uhanalaiset käävät Suomessa. 2. uudistettu painos. Suomen ympäristökeskus, Helsinki. Ympäristöopas 10. 184 s.
- Kotiranta, H., Saarenoksa, R. & Kytövuori, I. 2009: Aphyllophoroid fungi of Finland. *Norrlinia* 19:1–223.
- Niemelä, T. 2005. Käävät, puiden sienet. Luonnontieteellinen keskusmuuseumi, Kasvimuseo, Helsinki. 319 s.

Kuva: Jorma Pennanen